

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА

София 1000 ул. "Славянска"
№ 8

Регистрационен индекс и дата
Е-70-00-07/05.12.07г.

ДО
Г-Н ГЕОРГИ ПЕТРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАЦИОНАЛНАТА ФЕДЕРАЦИЯ
НА ЕНЕРГЕТИЦИТЕ КЪМ КНСБ

На Ваш № 199/14.11.2007г.

ОТНОСНО: Трети енергиен законодателен либерализационен пакет

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПЕТРОВ,

Във връзка с Ваше писмо, изпратено до Министерство на икономиката и енергетиката (Иzx. № 199/14.11.2007г.) относно българската позиция по предложените с третия либерализационен законодателен пакет мерки за осигуряване независимостта на операторите на преносни мрежи, бих искала да изразя благодарност за представените от Ваша страна виждания в процеса на обсъждане и формиране на енергийната политика на ЕС и подготовката на аргументирана национална позиция по обсъжданата тематика.

Бих желала да Ви уверя, че вече формулираната и одобрена българска позиция по поставения от Вас въпрос напълно съвпада с изразените от Вас виждания и изтъкнати аргументи.

Позицията на българската страна по предложените от Европейската комисия мерки за осигуряване независимостта на операторите на преносни мрежи е следната:

«Предложеният от Европейската комисия модел „отделяне по собственост“ не следва да се разглежда като изключително и единствено решение, а наред с него следва да бъде предложен от ЕК и друг алтернативен модел. Предложеният като алтернативен модел „независим системен оператор“ не може да се определи като равностойна възможност на първия модел, тъй като е уреден само като дерогация от първия модел и има случаи, в които е приложим само за определен период от време.

Предлагаме да се предвиди възможност за трети алтернативен модел, който да е лесно приложим практически и който:

- ◆ да не е основан на концепцията „мерки, водещи до промени в собствеността“;
- ◆ да не е уреден като дерогация, съпътствана със сложни и тромави административни процедури по прегледа и допускането ѝ на национално и Общностно ниво, а като равностоен вариант на първия модел;

- ◆ да замени предложения от ЕК модел „независим системен оператор“ с възможен вариант за комплексен модел „юридическо отделяне+засилено регулиране“.

Допълнителна засилена регулаторна дейност може да се предвиди в следните насоки: по отношение на достъпа до мрежите, тарифиране, счетоводство, управление на натоварванията, мрежови капацитет и управление на информацията/прозрачност, с изрично правомощие на регулатора да преглежда инвестиционните планове на преносните оператори.

За доброто функциониране на такъв модел би допринесло и въвеждането на новите мерки за подобряване на координацията на дейностите на националните мрежови оператори по въпроси от транс-граничен характер, както и на мерките за подобряване координацията на работата на националните регулаторни органи по въпроси от транс-граничен характер.

Като текущо състояние, отбелязваме, че в България процесът на юридическо отделяне на операторите на преноса на електрическа енергия и преноса на природен газ е наскоро осъществен и все още не са се проявили резултатите от отделянето, от прилагането на практика на минималните изисквания за независимост на операторите и изпълнението на програмите за независимост в условия на активна регулаторна дейност. Все още протичат процесите на установяване и балансиране на взаимоотношенията както между дружествата в рамките на вертикално интегрираните предприятия, така и с останалите участници на пазара.

Разбирането за предложения алтернативен подход на модела „отделяне по собственост“ се подкрепя от аргументи в следната насока:

Със Заключенията на Пролетния Европейски съвет от март 2007 г. се изисква „ефективно разделяне“, като не е посочен изрично модел „отделяне по собственост“, т.е. заложено е да се търсят и алтернативи, каквато не считаме че е предложеният от ЕК модел „независим системен оператор“. От страна на някои държави са дадени примери за добре функциониращи при алтернативен модел оператори, които отговарят на поставените цели за:

- ^ прозрачното и недискриминационно поведение на операторите на преносни системи;
- ^ инвестиции в инфраструктурата за подобряване управлението на претоварванията по мрежите и обезпечаване сигурността на доставките;
- ^ ниски ценови равнища;
- ^ по-нататъшна пазарна интеграция и устойчивост на енергийните доставки.

Възприемането на нови модели за независимост на преносните оператори следва да бъде подчинено на интересите на потребителите и тяхната защита, свързани със сигурна и надеждна мрежа, ниски цени, повече избор, повече услуги и др. и след изчерпване на възможностите за постигане на целите, създадени с действащите мерки за независимост. Моделът за отделяне по собственост и този за "НСО" сами по себе си не водят до постигане на всички поставени цели, а само биха допринесли частично в посока за постигането им.

По отношение направената оценка на въздействие от ЕК, следва да се отбележи, че тя не доказва по убедителен начин пряка причинно-следствена връзка между ценовите нива и инвестициите и пълното отделяне по собственост. От една страна, европейските страни с най-добри нива на инвестиции, в частност в трансграничните обмени, не са тези, в които е осъществено отделяне на собствеността. От друга страна, държавите с отделяне по собственост на операторите на преносни мрежи не са непременно тези с най-ниски цени. Не е доказано по безспорен начин и че ползите от въвеждането на модела са по-големи от разходите.

Считаме, че целите на справедлив достъп на нови пазарни участници до мрежите, прозрачност и недискриминационното използване на чувствителна информация от оператора на мрежата ще бъдат постигнати чрез създаване на ясна и ефективна регулаторна рамка с подходящи санкции, а не чрез отделяне по собствеността на мрежата. В случаите когато не се осъществява засилен надзор за спазване правилата за конкуренция дори отделянето по собственост само по себе си не би могло да възпрепятства предприятия с формално различни собственици да имат отношения на фактическа и икономическа свързаност помежду си.

Наличието на алтернативен подход е в съответствие и с:

- принципът на пропорционалност, съгласно който, ако с алтернативни мерки би могло да бъдат постигнати целените резултати, не е наложителна като единствен задължителен модел такава съществена интервенция в собствеността на компаниите;
- принципът на субсидиарност, съгласно който директивата е предназначена да очертае по-скоро целите и желаните последици, а изборът на подходящи, съобразени с националните специфики средствата за постигането им, да бъде оставен на държавите-членки;
- необходимостта от поэтапен подход при въвеждане на нови мерки;
- желанието за избягване на дълъг политически и юридически дебат и забавяне на приемането на третия пакет и свързаното с това задържане на инвестиционната активност и изчаквателна позиция на инвеститорите за периода до приемане на новите мерки.»

Изложената позиция, подготвена за заседанието на Съвета на Европейския съюз „Транспорт, телекомуникации и енергетика“, част „Енергетика“, проведено на 03.12.2007г., е съгласувана в Съвета по европейски въпроси на 27.11.2007г. и одобрена от Министерския съвет на 29.11.2007г. в съответствие с изискванията на Постановление № 85 на МС от 17.04.2007 г. за организация и координация по въпросите на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 35 от 27.04.2007г).

С УВАЖЕНИЕ,

**ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР НА
ИКОНОМИКАТА И ЕНЕРГЕТИКАТА:**

ГАЛИНА ТОШЕВА - ГРИГОРОВА